

SÖYLEŞİ

11 "GAP"

MO Bilimsel ve Teknik Kurutu'nun hazırladığı Teknik Söyleşiler dizisinin "GAP" konulu ikincisi Odamız eski Başkanlarından ve BTK Başkanı Behiç ÇONGAR'ın katılımıyla 12.11.1994 tarihinde Odamız lokalinde gerçekleştirildi.

Söyleşide ÇONGAR özetle aşağıdaki görüşlerini dile getirdi;

"GAP'm boyutları medyada konuyu bilmeyen gazeteler tarafından yanlış aktarılıyor, GAP ve Atatürk Barajı yıllarca karıştırıldı ve sanki aynı şeymiş gibi gösterildi. Şimdi de GAP ve Urfa Tüneli aynı imiş gibi gösterilmeye çalışılıyor. Oysa çok geniş bir alanı kapsayan "GAP" bölgesel kalkınma projesi olarak ele alındı. Benzeri bir proje Güney İtalya'da çok büyük bir başarı ile gerçekleştirildi. Ancak aradan geçen 30 yılda Kuzey İtalya'nın çok büyük bir hamle yapması ile Güney İtalya yeniden geri kaldı. Yani "GAP" gibi projeler sürekli olmalı, GAP'a sürekli sahip çıkmak gerekir. "GAP"ın amacı da etki alanı içindeki yöreyi kalkındırmak ve ülkenin daha gelişmiş olan Kuzey ve Batı bölgelerinin seviye-

sine ulaştırmaktır.

GAP Projesinin ana hedefleri;

- Nüfus artışının yüksek olduğu bu bölgede ek istihdam olanakları yaratarak göçü önlemek,

- Güney doğunun iki önemli kaynağı olan su ve tarımsal toprak kaynaklarının geliştirilmesi,

- * Bu geliştirmelerden elde edilecek ürün ve enerji artışının bölgede yaşayan halka olumlu etkisini sağlamak,

Sonuçta GAP'ı yalnız fiziksel projeler olarak değerlendirmek yerine sosyal etkilerini de dikkate almak gerekir.

Türkiye'nin 77.9 milyon hektar olan alanının 28 milyon hektarı tarım alanıdır. Bunun da ancak 8,5 milyon hektarı sulama alanı içerisindedir. Bugün en çok korunması gereken bu 8,5 milyon hektar alan maalesef en çok kirlenilen alandır.

GAP'ta tüm projelerin gerçekleştirilmesi durumunda 1,7 milyon hektar alan sulanacaktır, bu da iyimser bir tahminle 50 yılda gerçekleştirilebilir.

Türkiye'deki 186 milyar m³ olan su rezervinin 53 milyar m³'ü Dicle ve Fırat'tan akıyor. Bu rakam toplam potansiyelin % 28,5'idir. Proje tamamlandığında bu suyun ancak 17 milyar m³'ünü tutabileceğiz. Yani söylendiği gibi Irak ve Suriye'ye akan suyun tamamını kesemeyiz. Bu yalnız Atatürk Barajının kapaklarının kapandığı 8 ay için geçerlidir.

GAP projesinde üretilebilecek toplam enerji miktarı 27,5 milyar kwh'dir. Bunun 16-17 milyar kwh'lik kısmı Atatürk ve Karakaya barajlarında gerçekleştirildi. Ancak Dicle'de şimdilik hiçbir kuruluş santal yok.

GAP'ın başarıya ulaşması için gelişecek tarımsal üretimi sanayiye dönüştürecek "tarıma dayalı sanayiinin kurulması gerekir.

70'li yıllarda yapılan toprak reformu tekrar gözden geçirilmeli ve üretimin optimum olabilmesi için büyük parsellerin olması gerekir.

Tarım ve sulama konusunda çiftçinin eğitilmesi ve tarımsal gelirin vergilendirilmesi gereklidir."

KONFERANS

8-10 Mart 1996 tarihleri arasında Mısır Jeolojik Araştırma ve Madencilik Otoritesi'nin kuruluşunun 100. yıl kutlamaları çerçevesinde Mısır Jeolojik Araştırma ve Madencilik Otoritesi tarafından Kahire'de "Geological Surveys and Sustainable Developments" konulu bir konferans düzenlenecektir. İlgilenenler JMO Şkterahğincten gerekli bilgileri alabileceklerdir!

IGCP

- "Tektonik Control on Lacustrine Basin Development" konulu 324 nolu IGCP projesi 14-17 Haziran 1994 tarihinde gerçekleştirildi.

4 gün süren toplantılar sırasında Polonya'daki çeşitli kömür işletmeleri ve termik santraller incelendi, ayrıca Erzurum civarındaki gölşel havzalar bir bildiri ile anlatıldı.

Bundan sonraki Lakustrin Sedimentolojisi toplantısı 21-25 Ağustos 1995 tarihinde Kopenhag'da yapılacaktır. İlgilenenler Fira* Üniversitesinden Proj. Dr/L Erdal KEREY'e başvurabilirler.